

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum hæc benedictio, seu consecratio Chrismatis sit de
necessitate sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Itum ex oleo & balsamo; sed absolute materiam esse vinum de vite, cui ante consecrationem aqua modicissima adhiberi debet; satis insinuans aquam non esse de substantia, sed solum præcepto Ecclesie adhiberi.

Dices Secundò, Satisfactio est ex institutione Christi; & tamè non est pars essentialis Sacramenti poenitentie, sed solum integralis; ergo similiter balsamum poterit esse pars integralis. Ita Canus.

Respondeo, Negando Consequentiam. Est enim dispar ratio: satisfactio enim est pars Poenitentiae talis, quæ nõ supponitur formæ illius Sacramenti, sed ordinariè eam sequitur; neque actu concurret ad actu constituendum Sacramentum Poenitentiae, quando substantialiter perficitur; sed solum est complementum quoddam, quod absolute possit abesse; imò fieri potest, vt nulla satisfactio sit imponenda: balsamum verò est pars, quæ necessariò supponitur formæ; & actu debet concurrere dum Sacramentum perficitur: vnde est pars essentialis.

Dices Tertio, Innocentius III. Capitulo Pastorali, de Sacramentis non iterandis, consultus, An is qui per errorem nõ chrismate, sed oleo tantum fuerat delibutus, Sacramentum Confirmationis iteratò debeat suscipere? Respondet Nihil in talibus iterandum, sed cautè supplicandum, quod incautè fuerat præmissum: ergo balsamum non est materia necessaria huic Sacramento. Ob hoc argumentum multi recentiores putant balsamum non esse necessarium necessitate Sacramenti, sed solum necessitate præcepti: vnde, si in solo oleo oliuarum benedictio conferatur, esse verum Sacramentum. Ita Caietanus hic. Victoria quæst. 41. de Confirmatione. Sotus dist. 7. art. 2. Nauarrus cap. 22. Enchiridij n. 8. Couarruias lib. 1. Varfarum resolutionum c. 10. num. 4.

Quod confirmatur Primò, Quia difficulter verum balsamum haberi potest; & olim in sola Iudæa reperiebatur, teste Plinio lib. 12. cap. 25. Confirmatur Secundò, Quia Paulus III. Pius IV. & Gregorius XIII. dicuntur permisisse, vt ex Indico balsamo Chrisma conficiatur; quod tamen videtur alterius speciei, quàm Iudaicum; quod est signum, hanc materiam non esse omnino necessariam, alioqui Pontifices non tam facile concessissent.

Verum etsi hæc sententia non sit improbabilis; tamen quod diximus, est probabilius. Vnde aliter Respondeo, Verba Innocentij & generatim & formaliter accipienda: In talibus, nempe, in Sacramento Ordinis, & Confirmationis, quæ Characterem imprimunt, nihil esse iterandum, scilicet nec substantia, nec caeremonias. Caeremonia enim iteranda non sunt, quia sufficit eis semel administratas: substantia quoque Sacramenti non est iteranda, quia hæc Sacramenta sunt initerabilia. Cautè itaque supplicandum, quod præmissum est, siue illud substantiale sit, siue caeremoniale. Ex quibus verbis colligitur, Innocentium velle vt substantia Sacramenti conferatur, quia antea collata nõ fuerat; alioqui fatendum erit ipsum velle, vt solo balsamo, quod præmissum fuerat, vngatur; quod ridiculum est, & nunquam factum. Addo: Saltem non esse certum, illam Confirmationem in oleo valuisse: vnde omnino oportebat eam sub conditione in materia certa conferre: nec Innocentius aliud poterat respondere.

Ad primam Confirmationem: Respondeo facile tantillum balsami potuisse haberi: nam in

Iudæa erat magna copia; vt patet ex Iosepho lib. 8. cap. 2.

Ad secundam Confirmationem: Sicut quoduis vinum sufficit ad Eucharistiam, ita quoduis balsamum ad hoc Sacramentum.

ARTICVLVS III.

Virum sit de necessitate huius Sacramenti, vt chrisma fuerit ab Episcopo consecratum?

Respondeo, Necessarium esse, vt hoc chrisma sit ab Episcopo consecratum, seu benedictum. Est certum. Quia multa Concilia prohibent, ne Sacerdos chrisma cõficiat, eò quòd hoc sit munus Episcopi. Concilium Romanum sub Siluestro can. 1. Constituti Siluester clara voce, vt nemo Presbyterorũ chrisma consecret. Carthaginense II. can. 3. Vt chrisma, & consecratio puellarum, & reconciliatio ad poenitentiam à Presbyteris non fiant. Et aperte Concilium Florentinum in instructione Armenorum: Soli Episcopo licere chrisma consecrare. Idem colligitur ex Clemente Romano, lib. 7. Constitutionũ Apostolicarum, cap. 45. & Dionysio Areopagita cap. 4. Ecclesiastica Hierarchia, vbi agit de consecratione chrismatis, eamque dicit perfici per Hierarcham. Denique Innocentius III. Capitulo Cum venisset, de Sacra Vnctione. Eadem est sententia communis Theologorum. Ratio præcipua est Christi institutio: qui sic instituit, quia decebat materiam Sacramentorum ista benedictione veluti disponi, & eleuari ad formam sacramentalem. Baptismi quidem & Eucharistiæ materiae per ipsum vsum Christi Domini sanctificatæ sunt; vnde nõ egent necessariò noua benedictione. Sed vnctione visibili Christus non est vsus, ne iniuria fieret vnctioni inuisibili: vnde oportuit illam materiam noua benedictione sanctificari.

DVBIVM I.

Virum hæc benedictio, seu consecratio chrismatis sit de necessitate Sacramenti?

Caietanus insinuat non esse. Sed communis sententia est, chrismate non benedictò non perfici Sacramentum: quod omnino est tenendum.

Probat, Quia hæc benedictio est ex institutione Domini; vt cõstat ex epistola Fabiani Pape, vbi ait Dominum in nocte cana docuisse Apostolos conficere chrisma, id est, benedicere per inuocationem Spiritus sancti. Et ex Cyrillo Hierosolymitano Catechesi 3. myltagogica, vbi dicit, Hæc vnguentum post Spiritus sancti inuocationem non esse commune vnguentum, sed chrisma Christi, quod aduentu Spiritus sancti vim habet. vbi satis insinuat nullam vim habiturum sine hac inuocatione Spiritus sancti. Cyprianus sermone de vnctione chrismatis: Sanctificatus elementis iam non proprie natura præbet effectũ, sed virtus diuina potentius operatur: adest veritas signi, & Spiritus Sacramento. Denique idem colligitur ex Concilio Florentino, quod absolute hanc benedictionem requirit.

Vnde sequitur Primò, Hanc benedictionem non esse caeremoniam aliquam accidentariam Sacramento, qualis est benedictio fontis, sed essentialem. Secundò, Non posse ab Ecclesia tolli, quia Ecclesia non potest essentialia mutare.

Ggg ij Aduerte

Satisfactio nõ est pars essentialis Poenitentiae, sicut mixtio olei & balsami huius Sacramenti.

12

An Innocentius III. fecerit in simplici oleo conferri hoc Sacramentum.

In sola Iudæa olim balsamum reperiebatur.

Iudaicum balsamum & Indicum an differant essentialiter.

Explicatur Innocentius.

13 Necessarium est vt chrisma sit ab Episcopo benedictum. Concil. Romanum, Carthaginense, Florentinum, Clemens Rom., Dionysius,

Innoc. III.

Materia Sacramentorum per benedictionem disponitur & eleuatur.

14

Consecratio chrismatis est de essentia huius Sacramenti.

Hæc consecratio, non est certis verbis aut formis alligata.

Aduerte tamen formam benedictionis, quâ Ecclesia utitur, non esse necessariam; sed sufficere quamuis inuocationem Spiritus sancti, ut benedicat & sanctificet hoc unguentum, quamuis alijs verbis fiat, quàm Ecclesia præscripsit. Ratio est, Quia Dominus non præscripsit determinata verba, sed solum Spiritus sancti vel diuinitatis inuocationem, ad sanctificationem unguenti. Vnde nec semper, nec vbique eadem forma inuocationis seruatur. Pari ratione non est necessaria probitas, aut fides ministri; sed sufficit legitima intentio benedicendi Chrismatis ut Christus instituit, vel ut Ecclesia seruat.

DVBIUM II.

An hac benedictio necessariò fieri debeat ab Episcopo?

Respondeo Primò, Certum est Sacerdotem simplicem suâ ordinariâ potestate non posse hanc benedictionem præstare, quidquid dicat Caictanus: est enim communis sententia Theologorum. Patres etiam & Concilia requirunt benedictionem Episcopi, & negant à Presbytero eam posse fieri. Quòd si Presbyter haberet potestatem ordinariam, non ita absolutè requirerent Episcopi benedictionem; nec ipsi eam negarent ita absolutè.

Probabile tamen est, ex commissione Pontificis Presbyterum posse. Ita Caictanus hic; & Victorius quæst. 43. & aliqui alij recentiores. Probat, Quia potest esse minister ipsius Sacramenti Confirmationis, quod maius est, ut infra dicemus: cur ergo ex eadem commissione non posset consecrare Chrisma, quod minus est?

Contrarium tamen est probabilius, scilicet Papam non posse hanc benedictionem Presbytero committere: cuius signum est, quòd nunquam legatur id fecisse. Confirmatur ex Concilio Florentino, quòd absolutè requirit, ut sit benedictum ab Episcopo: cum tamen ibidem dicat ex commissione Pontificis aliquando concessum Presbyteris, ut hoc Sacramentum conferrent. Et ratio est, Quia cum iure diuino hoc sit concessum Episcopis, ut chrisma cõficiant, ut patet ex supra dictis, non facillè asserendum est Pontificem id posse extendere ad alios, nisi maior ratio vel auctoritas id conuincat.

Nec obstat quòd conferre Sacramentum amplius videatur, quàm disponere materiam: quia potuit esse legitima causa, cur Dominus ita voluerit esse Episcopum ministrum Sacramenti, ut hoc ministerium etiâ simplici Presbytero posset committi: nempe, quia Episcopi non possunt se ad omnia loca, vbi hoc Sacramentum conferendum est, transferre. Quæ ratio locum non habet in benedictione materie.

Dices, Concilium Toletanum Primû Canone 20. aperte dicit, *In quibusdam locis, vel prouincijs dicuntur Presbyteri chrisma consecrare*: nec tamen id damnat tamquam irritum. Respondeo, Non est credibile in Ecclesijs Catholicis fuisse vnquâ permissum Presbyteris ut cõficerent chrisma Confirmationis; fuisset enim intolerabilis abusus contra tot Canones, cum periculo summi sacrilegij. Vnde Concilium videtur loqui de chrismate, quo baptizati unguuntur in vertice; quæ unctio, cum sit caremonialis, posset ab Ecclesia eius benedictio Sacerdoti committi. Vfus tamen Ecclesiæ

habet, ut hæc quoque unctio fiat chrismate per Episcopum benedicto.

ARTICVLVS IV.

Vtrum hac sit conueniens forma Confirmationis: Consigno te signo Crucis, &c.

Respondeo, Hanc esse conuenientem formam: *Consigno te signo Crucis, & confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Ratio est, Quia in ea exprimitur causa principalis huius Sacramenti, scilicet sanctissima Trinitas; & ministerialis, scilicet minister; & effectus Sacramenti, qui duplex est; Primò, Facere militem Christi, insigniendo illum exterius Cruce, interius Charactere; Secundò, Corroborare ad pugnam spirituales, confirmando chrismate.

Notandum Primò, Hanc formam, sicut & reliquas Sacramentorum, magis traditione, quàm scripto haberi. Nam ut Dionysius ait c. 7. par. 3. Ecclesiasticæ Hierarchiæ: *Consecratorias inuocationes has non est scripto euulgare.* Et Innocentius I. epist. 1. c. 3. de Confirmatione, *Verba dicere non possum, ne magis prodece videar, quàm ad consultationem respondere.* Insinuat tamen eam Apostolus 2. ad Cor. 1. v. 21. *Qui confirmat, inquit, nos vobiscum in Christo, & qui vnxit nos Deus, qui & signauit nos, & dedit pignus Spiritus in cordibus nostris?* Ambrosius c. 7. de ijs, qui mysterijs initiantur, *Serua quod accepisti; signauit te Deus pater, confirmauit te Christus Dominus.*

Notandum Secundò, Hanc formam videri essentiali: vt colligitur ex Concilio Florentino. Vnde si sic mutetur, vt non seruetur eadè sententia, nihil fiet. Debent autem exprimi tres Personæ diuinæ, sicut in Baptismo: tum, quia hoc Sacramentum est consummatio quædam baptismi; tum, quia homo per hoc armatur propriè ad fidci professionem, quæ potissimum versatur circa mysteriû Trinitatis. Actio quoque Ministri necessariò exprimenda, sicut in Baptismo; quòd fit, cum dicitur: *Consigno te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis.* Fortasse tamen dictio illa (*salutis*) non est de substantia, cum videatur contineri in verbo *confirmandi*. Idè fortè dici posset de hoc verbo (*Chrismate*) & (*signo Crucis*): nam signatio apud Christianos intelligitur fieri signo Crucis, & confirmatio chrismate. Quia tamè res est dubia, si quis sic confirmatus esset, deberet sub conditione iterari.

ARTICVLVS V.

Vtrum Sacramentum Confirmationis imprimat Characterem?

Respondeo, Imprimere Characterem. Vide supra qu. 63. art. 1. n. 2. Notandum est hunc Characterem distingui realiter à Characteribus Baptismi. Ratio est, Quia Cõfirmatio est Sacramentum omnino distinctum à Sacramento Baptismi: nam ad diuersa munera per hæc deputatur: per Characterem enim Baptismi efficiuntur membra Christi, & capaces Sacramentorum: per Characterem Cõfirmationis consignatur in milites Christi ad eius fidem publicè profitendam.

Dices,

15 Sacerdos simplex non potest hoc Chrisma consecrare potestate ordinariâ.

Caictanus tenet id eum posse ex commissione Papæ.

16 Sed probabilius est, non posse.

Potestatem ex hac commissione Consecrare.

Concil. Toletan.

Et chrisma baptizati consecrare.

17 Forma hæc est conueniens.

Constat id magis ex Traditione quam sacris.

Est essentialis.

Explicatur singulæ eius partes.

18 Character Baptismi & Confirmationis distinguitur realiter.